

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Kevasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Kevasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 55/2024 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 7/2024 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Kevasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan Kevasta annetun lain (66/2016) 9 b, 18 ja 31 §, sellaisena kuin niistä on 9 b § laissa 513/2020,
muutetaan 6 ja 7 §, 8 §:n 1 momentti, 8 c §, 9 a §:n 1 momentti, 24 §:n 3 momentti ja 25 a §:n 3 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 6 § osaksi laissa 514/2020, 8 §:n 1 momentti, 8 c § ja 9 a §:n 1 momentti laissa 513/2020, 24 §:n 3 momentti laissa 455/2020 ja 25 a §:n 3 momentti laissa 541/2019, sekä
lisätään 8 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 513/2020, uusi 1 momentti, jolloin nykyinen 1—5 momentti siirtyvät 2—6 momentiksi, 9 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 513/2020 ja 293/2023, uusi 7 momentti, lakiin uusi 10 a §, 14 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 513/2020, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, lakiin uusi 14 a § ja siitä lailla 513/2020 kumotun 17 §:n tilalle uusi 17 § sekä lakiin uusi 34 a ja 36 a § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 71/2024 vp

6 §

Valvonta

Finanssivalvonta valvoo, että Keva noudattaa tätä lakia ja muuta sitä koskevaa työeläkevakuustustoiminnan lainsäädäntöä ja siihen liittyviä hyviä toimintatapoja. Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa erityisesti, että Kevan toiminta on järjestetty eläketurvaan kuuluvat edut turvaavalla tavalla ja että Kevan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät ovat riittävät ja luotettavat.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen Finanssivalvonnan valvontatehtävään ei kuitenkaan kuulu 24 §:ssä tarkoitettu toiminta.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä määrätä suoritettavaksi Kevan hallinnon ja tilien erityistilintarkastuksen.

7 §

Valtiovarainministeriön asettama tilintarkastaja ja erityistilintarkastus

Valtiovarainministeriö asettaa enintään kuudeksi tilikaudeksi kerrallaan tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että Kevan esittämät 24 §:ssä tarkoitettut laskelmat valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkkeiden maksamiseen tarvittavasta summasta ja Kevan kustannusten korvauksesta antavat oikeat ja riittävät tiedot. Lisäksi tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että:

1) Keva on perinyt valtion ja kirkon työnantajan eläkemaksut valtion eläketurvan rahoituksesta annetun lain 2 §:n 1 momentin ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkerahastosta annetun lain (656/2023) 14 §:n 3 momentin mukaisina ja työntekijän eläkemaksut julkisten alojen eläkelain 168 §:n 2 momentin mukaisina;

2) eläkemaksut sekä siirtymämaksut ja Työllisyysrahaston työeläkekustannusosuus on maksettu oikean suuruusina valtion eläkerahastolle;

3) eläkemaksut ja Työllisyysrahaston työeläkekustannusosuus on maksettu oikean suuruusina evankelis-luterilaiselle kirkolle.

Tilintarkastajan on oltava joko Tilintarkastusvalvonnan hyväksymä KHT-tilintarkastaja tai JHT-tilintarkastaja. Tilintarkastuksesta säädetään tilintarkastuslaissa (1141/2015).

Valtiovarainministeriö voi erityisestä syystä määrätä suoritettavaksi Kevan tilien erityistilintarkastuksen 24 §:ssä tarkoitettuun toimintaan liittyen.

8 §

Yleiset hallintovaatimukset

Hallituksen ja toimitusjohtajan on johdettava Kevaa ammattitaitoisesti eläkelaitoksen toiminnan tarkoitus huomioon ottaen, terveiden ja varovaisten toimintaperiaatteiden sekä hyvää hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 71/2024 vp

8 b §

Päätöksenteko valtuutettujen kokouksessa

Valtuutettujen kokous järjestetään joko varsinaisena kokouksena tai sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvana kokouksena.

8 c §

Vaalivaliokunta

Vaalivaliokunta valmistelee valtuutetuille ehdotuksen luottamushenkilöiden palkkioiksi ja hallituksen nimittämiseksi.

Vaalivaliokunnan kokous järjestetään joko varsinaisena kokouksena tai sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvana kokouksena.

Vaalivaliokunnan jäsenten tulee olla Kevan valtuutettuja. Vaalivaliokunnalla on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Vaalivaliokunnan jäsenen henkilökohtainen varavaltuutettu toimii valiokuntaan valitun henkilön varajäsenenä. Vaalivaliokunnan kokoonpanosta, valinnasta ja toiminnasta määrätään tarkemmin valtuutettujen hyväksymässä vaalivaliokunnan työjärjestyksessä.

9 §

Hallitus

Mitä tässä laissa säädetään hallituksen jäsenestä, sovelletaan myös varajäseneseen.

9 a §

Päätöksenteko hallituksessa

Hallitukselle kuuluvista asioista voidaan päättää varsinaisessa kokouksessa taikka sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa:

- 1) kokouksessa; tai
 - 2) menettelyssä ennen kokousta.
-

10 a §

Sähköinen kokous ja sähköinen päätöksentekomenettely

Edellä 8 b §:n 1 momentissa, 8 c §:n 2 momentissa tai 9 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu sähköinen kokous voidaan pitää käyttäen sellaista videoneuvottelua tai muuta soveltuvaa teknistä tiedonvälitystapaa, että:

- 1) kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri voivat luotettavasti todentaa kokoukseen osallistuvat;

Eduskunnan vastaus EV 71/2024 vp

- 2) kokouksen puheenjohtaja voi johtaa kokousta 8 b, 8 c ja 9 a §:ssä tarkoitetulla tavalla; ja
- 3) kokoukseen osallistuva voi seurata kokouksen kulkua ja osallistua asioiden käsittelyyn.

Edellä 9 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä käsiteltävät asiat tulee yksilöidä kokouskutsussa ja mainita, mihin mennessä asia voidaan käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä. Asia on käsitelty, kun kaikki hallituksen jäsenet ovat ilmaisseet kantansa asiaan ja käsittelyn määräaika on päättynyt. Asia siirtyy kokouksen käsiteltäväksi, jos yksikin jäsen sitä vaatii tai on jättänyt kantansa ilmaisematta.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja voidaan tarkastaa ennen kokousta.

Sähköisessä kokouksessa ja sähköisessä päätöksentekomenettelyssä on huolehdittava tietoturvallisuudesta ja siitä, etteivät salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen saatavissa.

14 §

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen, ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemus. Toimitusjohtaja ei saa olla Kevan valtuutettu tai hallituksen jäsen eikä 34 a §:ssä tarkoitettu vastuullinen matemaatikko.

14 a §

Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset

Hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana ei saa olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Vähintään puolella hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajalla on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella, jollei Finanssivalvonta myönnä tästä poikkeusta. Poikkeus voidaan myöntää, jos se ei vaaranna Kevan tehokasta valvontaa eikä Kevan toiminnan hoitamista terveiden ja varovaisien toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja ei saa olla työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

17 §

Ilmoitusvelvollisuus hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista Finanssivalvonnalle

Kevan on ilmoitettava hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on esitettävä selvitys siitä, että hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja täyttävät 9, 14 ja 14 a §:n mukaiset vaatimukset.

Eduskunnan vastaus EV 71/2024 vp

24 §

Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin eläkemenojen maksu ja Kevan kustannusten korvaus

Valtiovarainministeriö, kirkon eläkerahasto, Kansaneläkelaitos ja Suomen Pankki arvioivat vuosittain eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatutasolle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Tätä tarkoitusta varten Kevan on toimitettava mainituille tahoille riittävät tiedot.

25 a §

Riskiarvio

Kevan on toimitettava Finanssivalvonnalle yhteenveto riskiarviosta sekä siitä tehty johtopäätökset. Yhteenvedon tulee sisältää ainakin riskiarvion tulokset, kuvaus käytetyistä menetelmistä ja tärkeimmät oletukset.

34 a §

Vastuullinen matemaatikko

Kevassa on oltava vastuullinen matemaatikko, jonka tehtävänä on huolehtia Kevassa sovellettavien vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta sekä siitä, että 19 §:ssä tarkoitettujen maksujen perusteet täyttävät tämän lain vaatimukset.

Vastuullisen matemaatikon on annettava hallitukselle vuosittain arvio siitä, että 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tehtävää on hoidettu mainitun pykälän 2 momentissa edellytetyllä tavalla.

Vastuullisen matemaatikon kelpoisuusvaatimuksiin ja kelpoisuuden vahvistamiseen sekä kurinpidollisiin seuraamuksiin sovelletaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 31 luvun 5—7, 7 a, 7 b, 8 ja 9 §:ää. Vastuullisen matemaatikon ottamisesta ja eroamisesta on tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle.

36 a §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

- 1) 17 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;
- 2) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä;
- 3) sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta;
- 4) sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta;

Eduskunnan vastaus EV 71/2024 vp

5) kunta-alan, hyvinvointialueiden, hyvinvointiyhtymien, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvästä toiminnasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa valtiovarainministeriössä vireillä olevaan Kevan valvontaa koskevaan asiaan sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 3 momentti, 4 momentin 8 kohta ja 6 momentti, 5 §:n 27 kohta, 28 §:n 2 momentti, 29 §:n 5 momentti, 31 §:n 4 momentti ja 32 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 3 momentti laissa 954/2021, 4 §:n 4 momentin 8 kohta laissa 752/2012, 4 §:n 6 momentti laissa 270/2021, 5 §:n 27 kohta laissa 520/2016, 28 §:n 2 momentti laissa 976/2021, 29 §:n 5 momentti ja 31 §:n 4 momentti laissa 184/2023 sekä 32 §:n 2 momentti laissa 954/2021, seuraavasti:

4 §

Valvottavat

Toimilupavalvottavaan rinnastetaan tämän lain 3 luvun säännöksiä sovellettaessa vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys, vakuutuskassalaissa (948/2021) tarkoitettu vakuutuskassa, Kevasta annetussa laissa (66/2016) tarkoitettu Keva-niminen eläkelaitos (*Keva*), eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa (946/2021) tarkoitettu eläkekassa ja eläkesäätiö, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa (947/2021) tarkoitettu lisäeläkekassa ja lisäeläkesäätiö, ETA-lisäeläkesäätiö ja ETA-lisäeläkekassa, luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen muu kuin 2 momentin 14 kohdassa tarkoitettu omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettu ryhmittymän omistusyhteisö niin kuin mainitussa luvussa säädetään.

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

8) Kevaa, maatalousyrittäjän eläkelaislaissa (1280/2006) tarkoitettua Maatalousyrittäjien eläkelaitosta ja merimieseläkelaislaissa (1290/2006) tarkoitettua Merimieseläkekassaa;

Eduskunnan vastaus EV 71/2024 vp

Finanssivalvonta valvoo valtion eläkerahaston ja Valtion ydinjätehuoltorahaston sijoitustoimintaa sekä sisäpiirirekisteriä ja sisäpiiri-ilmoitusta koskevien säännösten noudattamista sekä kirkon eläkerahastoa. Valvontatehtävistä säädetään lisäksi valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006), ydinenergialaissa (990/1987) ja kirkkolaissa (652/2023).

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

27) valtion eläkerahastosta annetun lain 4 f §:ssä tarkoitettua sisäpiirirekisterin pitäjää;

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, eläkekassaa, lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä, ETA-lisäeläkekassaa, Kevaa, vakuutuskassaa ja 5 §:n 24 kohdassa tarkoitettua muuta finanssimarkkinoilla toimivaa sekä luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän, arvopaperikeskuksen ja pörssin omistusyhteisöä.

29 §

Asiamiehen asettaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee myös vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, eläkekassaa, lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä, ETA-lisäeläkekassaa, Kevaa, vakuutuskassaa ja työttömyyskassaa sekä sijoitusrahastolain 20 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua säilytisyhteisönä toimivaa sivuliikettä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna säilytisyhteisönä toimivaa sivuliikettä, sitä, joka on mainitun lain 5 luvun 1 §:n perusteella merkitty mainitun luvun 2 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin, arvopaperitileistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna säilyttäjänä toimivaa ulkomaista yhteisöä ja sitä, joka on eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 4 §:n perusteella velvollinen ilmoittautumaan Finanssivalvonnan pitämään luotonantaja- ja vertaislainanvälittäjärekisteriin.

Eduskunnan vastaus EV 71/2024 vp

31 §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan lisäksi vakuutusyhdistykseen, eläkesäätiöön, eläkekassaan, lisäeläkesäätiöön, lisäeläkekassaan, ETA-lisäeläkesäätiöön, ETA-eläkelisäkassaan, Kevaan, vakuutuskassaan, työttömyyskassaan, Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen ja Merimieseläkekassaan sekä siihen, joka on eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 4 §:n perusteella velvollinen ilmoittautumaan Finanssivalvonnan ylläpitämään luotonantaja- ja vertaislainanvälittäjärekisteriin.

32 §

Koollekutsumis- ja läsnäolo-oikeus

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös vakuutusyhdistykseen, eläkesäätiöön, eläkekassaan, lisäeläkesäätiöön, lisäeläkekassaan, ETA-lisäeläkesäätiöön, ETA-lisäeläkekassaan, Kevaan, vakuutuskassaan ja työttömyyskassaan.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain (1209/2023) 6 §:n 1 momentin 12 ja 13 kohta sekä
lisätään 6 §:n 1 momenttiin uusi 14 kohta seuraavasti:

6 §

Vakuutus- ja eläkealan toimijoiden maksut

Suhteellista maksua ja perusmaksua maksavien vakuutusalan toimijoiden maksut määräytyvät seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 71/2024 vp

12) valtion eläkerahastosta annetussa laissa tarkoitetun valtion eläkerahaston, kirkkolaissa tarkoitetun kirkon eläkerahaston ja ydinenergialaissa tarkoitetun Valtion ydinjätehuoltorahaston osalta perusmaksu on 18 940 euroa ja suhteellinen maksu 0,002835 prosenttia taseen loppusummasta kerrottuna 0,4:llä;

13) työttömyyskassalaissa tarkoitetun työttömyyskassan osalta perusmaksu on 8 220 euroa ja suhteellinen maksu 0,7119 prosenttia jäsenmaksutulosta;

14) Kevasta annetussa laissa tarkoitetun Keva-nimisen eläkelaitoksen osalta perusmaksu on 7 580 euroa ja suhteellinen maksu 0,002410 prosenttia taseen loppusummasta.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 10.9.2024

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri